

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 19/2014-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 15. januára 2014 predbežne prerokoval sťažnosť J. Á. a E. Á., zastúpených advokátkou JUDr. Angelikou Bužek, Björnsonova 14, Bratislava, vo veci namietaného porušenia ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Co 261/2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. Á. a E. Á. **o d m i e t a** ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 19. novembra 2013 doručená sťažnosť J. Á. a E. Á. (ďalej len „sťažovatelia“), ktorou namietali porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústavy“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných

slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) vedenom pod sp. zn. 6 Co 261/2012.

Zo sťažnosti vyplýva, že napadnuté konanie začalo 29. mája 2001 podaním návrhu sťažovateľov na Okresnom súde Bratislava II, ktorý vo veci rozhodol rozsudkom č. k. 17 C/4/2002-226 z 24. mája 2007. Na základe odvolania odporkyne krajský súd rozsudok prvého stupňa zmenil tak, že návrh sťažovateľov rozsudkom č. k. 4 Co 385/07-250 z 26. novembra 2008 zamietol. Na základe dovolania sťažovateľov proti rozsudku krajského súdu podanému 18. februára 2009 Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) uznesením sp. zn. 4 Cdo 163/2011 z 22. marca 2012 (ďalej len „uznesenie najvyššieho súdu“) rozsudok krajského súdu č. k. 4 Co 385/07-250 z 26. novembra 2008 zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie.

Sťažovatelia v sťažnosti podrobne opisujú všetky úkony, ktoré mal vo veci v prvostupňovom konaní okresný súd vykonať a ktoré mal v odvolacom konaní vykonať krajský súd, a na viacerých miestach poukazujú na svoje žiadosti (výzvy) konajúcim súdom, aby realizovali svoj ďalší postup bez zbytočných prietáhov, ako aj na svoje sťažnosti adresované predsedom konajúcich súdov na vykonanie opatrení proti vzniku zbytočných prietáhov v konaní. Osobitne vo vzťahu ku konaniu krajského súdu v ich veci sťažovatelia poukazujú aj na list podpredsedníčky krajského súdu z 11. septembra 2013, v ktorom mala byť uznaná dôvodnosť ich sťažnosti práve v časti, v ktorej sa sťažovali na prietahy v konaní.

K namietanému porušeniu označených práv sťažovatelia uvádzajú, že *„neexistuje žiadna taká okolnosť, na základe ktorej by mohlo byť napadnuté konanie posúdené ako zložitá. Sťažovateľ má za to, že ide o vec, ktorá po právnej a skutkovej stránke patrí k štandardnej agende všeobecných súdov.*

Sťažovateľ návrh na konanie viackrát dopĺňal a bližšie špecifikoval, v konaní bez zbytočného odkladu využíval prípustné prostriedky procesnoprávnej ochrany. Jeho reakcie na podnety súdu a ostatných účastníkov konania boli vždy promptné, takže tieto okolnosti nemožno pripísať na ťarchu sťažovateľa a ani nemali rozhodujúci vplyv na predĺženie priebehu konania.

Ako vyplýva z vyššie uvedeného, súd uznal opodstatnenosť sťažností ako aj prieťahy v konaní.

Vzhľadom na uvedení nečinnosť Krajského súdu v Bratislave máme za to, že v konaní došlo k zbytočným prieťahom, ktoré neboli spôsobené zložitou veci ani správaním účastníkov konania, ale postupom predmetných súdov. Vec nebola vybavená v primeranej lehote.“.

Žiadanú výšku finančného zadost'učinenia (3 300 €) sťažovatelia odôvodňujú dlhodobou stresovou situáciou a právnou neistotou, ktorá zhoršuje ich zdravotný stav.

Sťažovatelia navrhujú, aby ústavný súd vydal vo veci takéto rozhodnutie:

1. Základné právo J. Á. a p. E. Á. na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Co 261/2012 bolo porušené.

2. J. Á. a p. E. Á. priznáva finančné zadost'učinenie 3.300,- Eur (slovom Tritisíc tristo euro) ktoré im je Krajský súd v Bratislave povinný zaplatiť do dvoch mesiacov od doručenia tohto nálezu.

3. Krajský súd v Bratislave sú povinní uhradiť J. Á. a p. E. Á. trovy právneho zastúpenia 257,96 Eur... na účet ich právneho zástupcu JUDr. Angeliky Bužek...“.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní

pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola... v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom...

O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98). V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť aj absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sťažovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (obdobne napr. III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06).

Zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva

na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru môže vyplývať aj z toho, že porušenie uvedených práv sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, v ktorom už súd meritórne rozhodol pred podaním sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (m. m. II. ÚS 184/06, III. ÚS 316/2010).

Ústavný súd z obsahu odpovede krajského súdu sp. zn. Spr. 2259/2013 z 11. septembra 2013 na sťažnosť sťažovateľov podanú predsedovi krajského súdu v zmysle § 62 a nasledujúcich zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov zistil, že krajský súd vo veci vedenej po vydaní uznesenia najvyššieho súdu pod sp. zn. 6 Co 261/2012 meritórne rozhodol už 13. mája 2013 uznesením, ktorým rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Uvedené bolo ústavnému súdu potvrdené aj dopytom na krajskom súde učinom v súvislosti s prípravou prerokovania sťažnosti a súčasne bolo zistené, že spis bol spolu s vydaným rozhodnutím vrátený okresnému súdu 18. júna 2013.

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu (napr. III. ÚS 20/00, II. ÚS 12/01, IV. ÚS 37/02, III. ÚS 172/05) sa ochrana základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov poskytuje v konaní pred ústavným súdom len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušenie základného práva označenými orgánmi verejnej moci ešte trvalo. Ak v čase, keď bola sťažnosť doručená ústavnému súdu, už nedochádza k porušovaniu označeného základného práva, ústavný súd sťažnosť zásadne odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). Vychádza pritom z toho, že účelom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia orgánu verejnej moci. K odstráneniu právnej neistoty dochádza právoplatným rozhodnutím vo veci.

V súvislosti s uvedeným ústavný súd opakovane judikoval, že jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je v prípadoch, keď sa ňou namieta porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcejmu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu

do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (napr. IV. ÚS 104/03, IV. ÚS 215/07, III. ÚS 305/07).

Vzhľadom na skončenie odvolacieho konania pred krajským súdom vydaním rozhodnutia a vrátením spisu okresnému súdu ešte pred podaním sťažnosti ústavnému súdu (teda pred 19. novembrom 2013) už v čase podania sťažnosti zo strany označeného porušovateľa (krajského súdu) nemohlo dochádzať k porušovaniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. svojím obsahom obdobného práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Na základe uvedeného preto ústavný súd sťažnosť, obsahom ktorej bolo namietané porušenie označeného základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru krajským súdom v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Co 261/2012 odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľov v danej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. januára 2014